

Bilaga 2. Tillgång och efterfrågan på specialistläkare inom samtliga specialiteter

Nationella planeringsstödet 2022

Denna publikation skyddas av upphovsrättslagen. Vid citat ska källan uppges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovsmannens tillstånd.

Publikationen finns som pdf på Socialstyrelsens webbplats. Publikationen kan också tas fram i alternativt format på begäran. Frågor om alternativa format skickas till alternativaformat@socialstyrelsen.se

Innehåll

Bilagans innehåll.....	5
Uppgifter om tillgång 2019	5
Uppgifter om efterfrågan	6
Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter.....	8
Bild- och funktionsmedicinska specialiteter	11
Enskilda basspecialiteter.....	14
Invärtesmedicinska specialiteter	17
Kirurgiska Specialiteter.....	20
Laboratoriemedicinska specialiteter	23
Neurologiska specialiteter	26
Psykiatriska specialiteter.....	29
Tilläggspecialiteter.....	32
Referenser	35

Bilagans innehåll

I den här bilagan presenteras data över tillgång och efterfrågan på specialistläkare inom samtliga specialiteter enligt SOSFS 2015:8 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring [1]. Tillgångsdata baseras på samma datakällor som för övriga legitimationsyrken i huvudrapporten (se bilaga 3 Förklaring av statistisk och bilaga 4 Bedömning av statistik).

En betydande begränsning för kartläggningen är att insamlade uppgifter har en eftersläpning på två år. Liksom tidigare år visar inte heller Socialstyrelsens data hur stor del av heltid som de legitimerade och sysselsatta inom hälso- och sjukvården arbetar. Data visar inte heller inom vilka verksamheter personalen arbetar eller vilka uppgifter de utför. Därför framgår inte hur många heltidsarbetare som finns inom en viss klinisk verksamhet vid ett sjukhus eller en vårdcentral.

Bedömningar om efterfrågan på specialistläkare har samlats in från Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkäter 2021 som har skickats till regionerna och Sveriges läkarförbunds (SLF) specialitetsföreningar. Samtliga regioner och 16 specialistföreningar från SLF svarade på enkäten.¹

Uppgifter om tillgång 2019

För varje grupp av specialiteter har följande uppgifter sammanställts för att kartlägga tillgång:

- Antalet sysselsatta specialistläkare nationellt.
- Antalet sysselsatta specialistläkarna som var verksamma inom hälso- och sjukvården och som arbetade i offentlig respektive privat sektor.
- Andelen sysselsatta specialistläkarna i hälso- och sjukvården som var kvinnor respektive män
- Antalet sysselsatta specialistläkare per 100 000 inom hälso- och sjukvården per län.
- Åldersfördelningen nationellt för specialistläkare sysselsatta inom hälso- och sjukvården
- Antal utfärdade specialistbevis till kvinnor respektive män 2020

För varje specialitet har följande uppgifter sammanställts för att kartlägga tillgång:

- Antalet sysselsatta specialister inom hälso- och sjukvården
- Andelen av de sysselsatta specialistläkarna inom hälso- och sjukvården som var 67 år eller äldre

¹ Svenska kardiologföreningen, Svensk förening för klinisk nutrition, Svensk förening för otorhinolaryngologi, huvud- och halskirurgi, Svensk njurmedicinsk förening, Svensk kirurgisk förening, Svensk ortopedisk förening, Svensk förening för nuklearmedicin, Svensk förening för klinisk fysiologi, Svensk förening för rehabiliteringsmedicin, Svenska neurologföreningen, Svensk förening för palliativ medicin, Svensk urologisk förening, Föreningen för klinisk mikrobiologi, Svenska psykiatriska föreningen, Svensk lungmedicinsk förening, och Svensk förening för basal och klinisk farmakologi.

- Förändring i antal sysselsatta specialistläkare mellan 2015 och 2019
- Medelåldern bland specialistläkare sysselsatta inom hälso- och sjukvården.
- Antal utfärdade specialistbevis 2020

Uppgifter om efterfrågan

För att undersöka efterfrågan på specialistläkare har behovsbedömningar av regionerna och Sveriges läkarförbunds (SLF) specialitetsföreningar använts som underlag. Socialstyrelsen ställde i augusti 2021 följande frågor till SLF:

1. Hur ser arbetsmarknaden ut för läkare? Vilka utmaningar finns?
2. Hur ser balansen ut mellan tillgång och efterfrågan idag och på sikt, exempelvis inom 5 år? Skiljer det sig mellan olika delar av landet?
3. Vilka frågor är viktiga för läkare som yrkesgrupp?
4. Vilka data finns tillgängliga genom ert förbund?

SLF valde att be samtliga specialitetsföreningar besvara de fyra frågorna och inkluderade ytterligare fyra delfrågor till fråga 4 ovan:

- Antal specialistläkare
- Antal ST-läkare
- Medelålder på specialistläkarna
- Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Regionernas bedömningar av tillgång och efterfrågan på specialistläkare baseras på Socialstyrelsens enkät som skickades ut i oktober 2021 (se bilaga 6 Socialstyrelsens arbetsmarknadsenkäter 2021 i huvudrapporten).

I denna bilaga är läkarspecialiteterna organiserade enligt nio grupper av specialiteter enligt tabell 1.

Tabell 1: Indelning av specialiteter

Grupper av specialiteter	Specialiteter
Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter	Barn- och ungdomsmedicin Barn- och ungdomsallergologi Barn- och ungdomshematologi och onkologi Barn- och ungdomskardiologi Barn- och ungdomsneurologi med rehabilitering Neonatologi
Bild- och funktionsmedicinska specialiteter	Klinisk fysiologi Radiologi Neuroradiologi
Enskilda basspecialiteter	Akutsjukvård Allmänmedicin Arbets- och miljömedicin Hud- och könssjukdomar Infektionssjukdomar Klinisk farmakologi Klinisk genetik Onkologi Reumatologi Rättsmedicin Socialmedicin
Invärtesmedicinska specialiteter	Endokrinologi och diabetologi Njurmedicin Geriatrisk

Grupper av specialiteter	Specialiteter
	Hematologi Internmedicin Kardiologi Lungsjukdomar Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
Kirurgiska specialiteter	Anestesi- och intensivvård Barn- och ungdomskirurgi Handkirurgi Kirurgi Kärkirurgi Obstetrik och gynekologi Ortopedi Plastikkirurgi Thoraxkirurgi Urologi Röst- och talrubbingar Ögonsjukdomar Öron-, näs- och halssjukdomar
Laboratoriemedicinska specialiteter	Klinisk immunologi och transfusionsmedicin Klinisk kemi Klinisk mikrobiologi Klinisk patologi
Neurologiska specialiteter	Klinisk neurofysiologi Neurologi Neurokirurgi Rehabiliteringsmedicin
Psykiatriska specialiteter	Barn- och ungdomspsykiatri Psykiatri Rättspsykiatri
Tilläggspecialiteter	Allergologi Arbetsmedicin Beroendemedicin Gynekologisk onkologi Nuklearmedicin Palliativ medicin Smärtlindring Skolhälsovård Vårdhygien Äldrepsykiatri

Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter

Tillgång

2019

- Knappt 1 850 sysselsatta specialitläkare.
- Knappt 1 700 inom hälso- och sjukvården, varav 60 % kvinnor och 40 % män, 89 % i offentlig sektor och 11 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen under 18 år hade Gotlands län. Lägst antal sysselsatta hade Norrbotten (se figur 1).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialitläkare var mellan 45 och 49 år (se figur 2).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 4,6 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 119 specialistbevis, varav 71 till kvinnor och 48 till män.

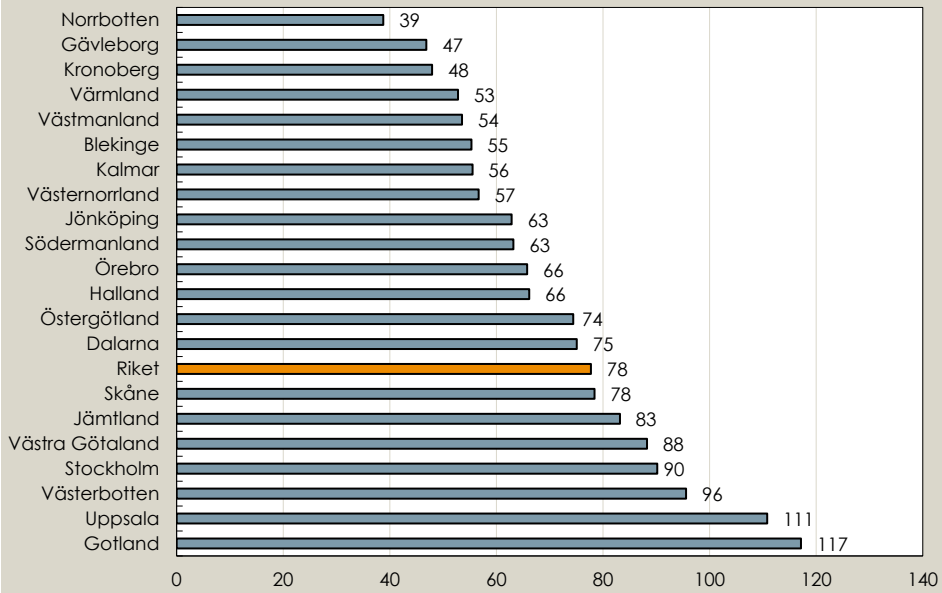
Efterfrågan

2021 uppgav fyra regioner att de hade brist på specialister inom barn- och ungdomsmedicin, barn- och ungdomshematologi och onkologi, barn- och ungdomskardiologi, barn- och ungdomsneurologi med habilitering

Figur 1. Specialister i barn- och ungdomsmedicin 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län

Antal per 100 000 invånare <18 år

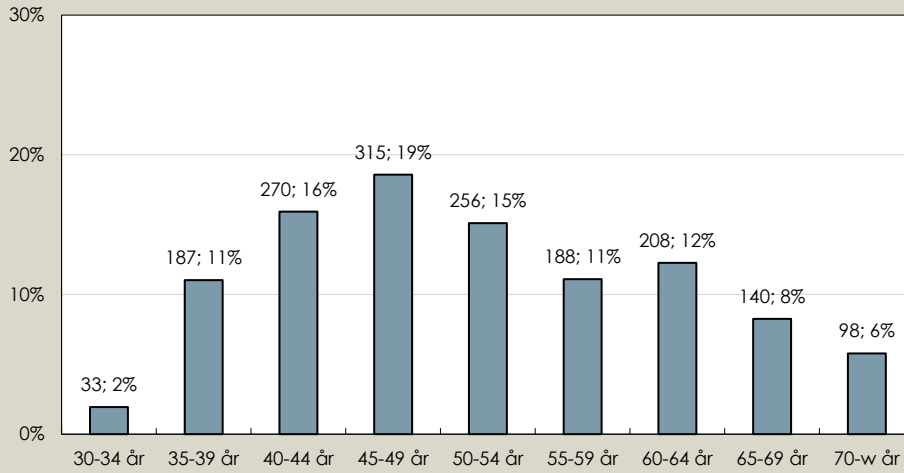

Källa: Socialstyrelsen

Figur 2. Åldersfördelning barn- och ungdomsmedicinska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 2: Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter

Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Barn- och ungdomsmedicin	1084	+4	50	10	83
Barn- och ungdomsallergologi	112	+8	55	16	7
Barn- och ungdomshematologi och onkologi	115	-5	56	10	4
Barn- och ungdomskardiologi	47	+4	54	17	5
Barn- och ungdomsneurologi med rehabilitering	144	+4	55	12	4
Neonatologi	193	+14	53	10	16

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Bild- och funktionsmedicinska specialiteter

Tillgång

2019

- 1 600 sysselsatta specialistläkare.
- Knappt 1 540 inom hälso- och sjukvården, varav 42 % kvinnor och 58 % män, 84 % i offentlig sektor och 16 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Östergötlands län. Lägst antal sysselsatta hade Dalarnas län (se figur 3).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år (se figur 4).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 4,5 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 106 specialistbevis; 53 till kvinnor och 53 till män.

Efterfrågan

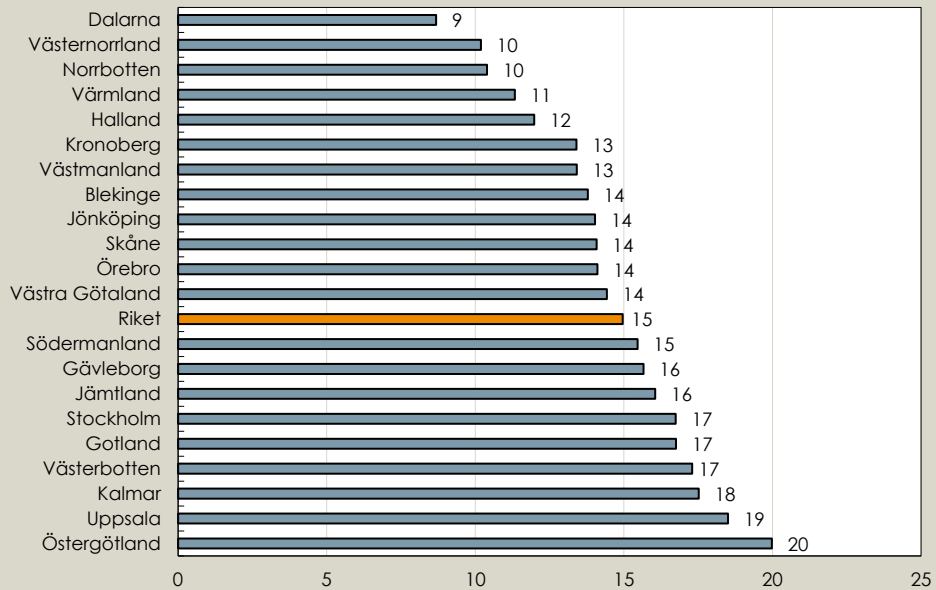
Fyra regioner uppgav att de hade brist på radiologer.

Svensk förening för klinisk fysiologi bedömer att brist på specialister inom klinisk fysiologi förekommer främst på mindre orter. Bristen bedöms öka i framtiden på grund av pensionsavgångar. Föreningen anser att en ökad rekrytering av ST-läkare talar för en högre tillgång på specialister om fem år.

Figur 3. Bild- och funktionsmedicinska specialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län

Antal per 100 000 invånare

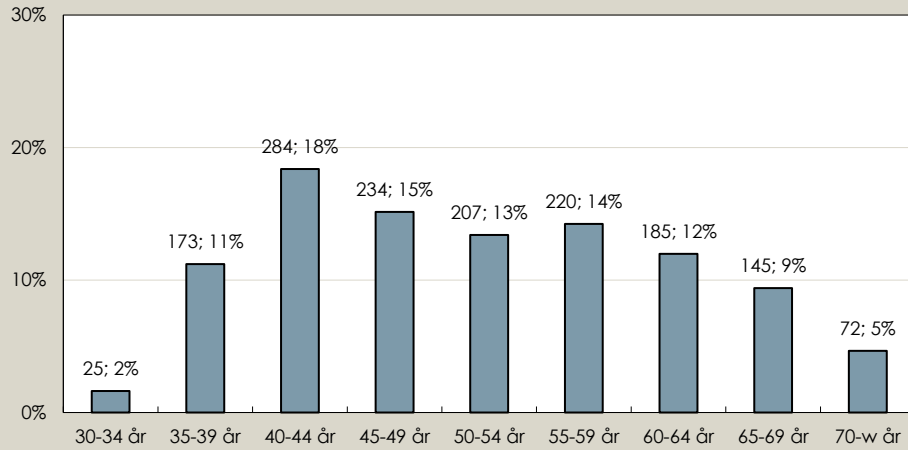

Källa: Socialstyrelsen

Figur 4. Åldersfördelning bild- och funktionsmedicinska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 3: Bild- och funktionsmedicinska specialiteter

Bild- och funktionsmedicinska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Klinisk fysiologi	166	+14	52	8	13
Radiologi	1242	+3	51	9	78
Neuroradiologi	137	+5	54	9	15

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Enskilda basspecialiteter

Tillgång

2019

- Knappt 9 460 sysselsatta specialistläkare, varav drygt 6 900 var allmänläkare.
- Knappt 8 570 inom hälso- och sjukvården, varav 53 % kvinnor och 47 % män, 62 % i offentlig sektor och 38 % i privat sektor.
- Knappt 6 380 sysselsatta allmänläkare inom hälso- och sjukvården, varav 50 % kvinnor och 50 % män, 54 % i offentlig sektor och 46 % i privat sektor
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Uppsala län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Västernorrlands län (se figur 5).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 45 och 49 år (se figur 6).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 3,9 %. Antalet allmänläkare ökade något men var mindre än 1 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 677 specialistbevis; 378 till kvinnor och 299 till män, varav 460 av dess utfärdades till allmänläkare, 256 till kvinnor och 204 till män.

Efterfrågan

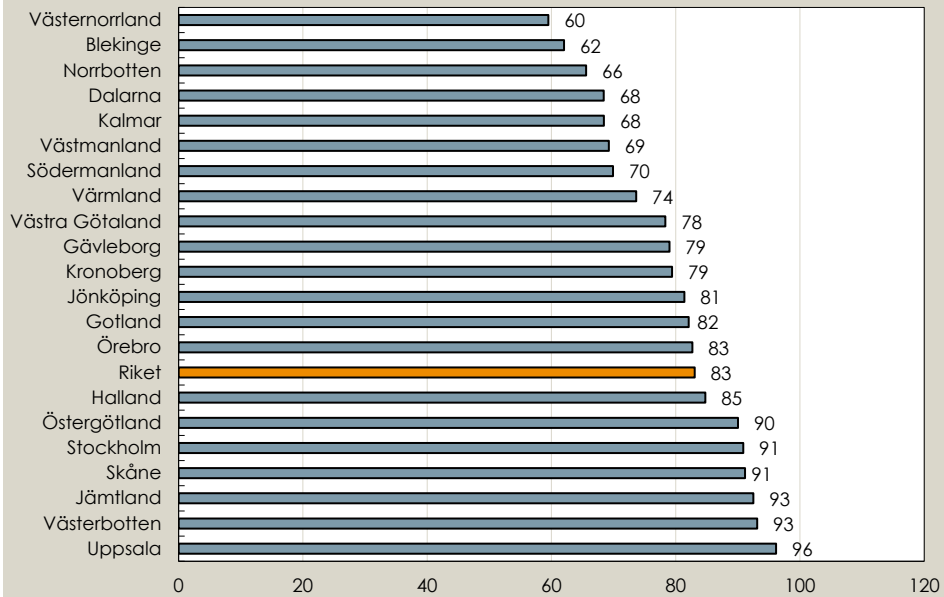
17 regioner uppgav att de hade brist på allmänläkare, sex regioner rapporterade om brist på onkologer, fyra regioner uppgav att de hade brist på akutläkare och tre regioner rapporterade om brist av specialister inom hud- och könssjukdomar.

Svensk förening för basal och klinisk farmakologi bedömer att tillgången till specialister inom klinisk farmakologi varierar stort i landet. Specialiteten är relativt ny och finns inte tillgänglig i alla delar av landet. Föreningens uppfattning är att efterfrågan kommer att öka bland annat när nya områden såsom precisionsmedicin introduceras i hälso- och sjukvården.

Figur 5. Enskilda basspecialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län

Antal per 100 000 invånare

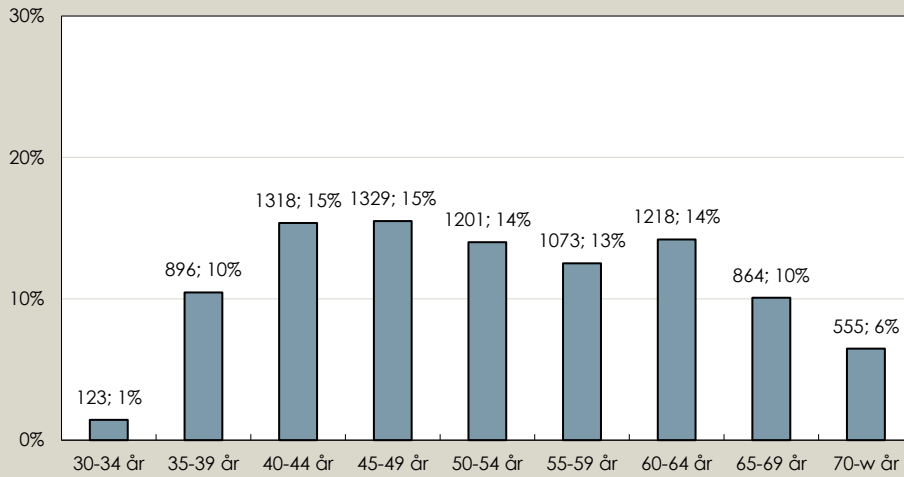

Källa: Socialstyrelsen

Figur 6. Åldersfördelning enskilda basspecialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 4: Enskilda basspecialiteter

Enskilda basspecialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialist- bevis 2020
Akutsjukvård	238	+98	46	-	69
Allmänmedicin	6380	+1	53	13	460
Arbets- och miljömedicin	108	+83	53	10	18
Hud- och könssjukdomar	420	+5	52	11	32
Infektionssjukdomar	498	+6	50	7	37
Klinisk farmakologi	51	+21	53	6	3
Klinisk nutrition	-	0	64	-	-
Klinisk genetik	45	+10	50	-	2
Onkologi	506	+8	50	6	36
Reumatologi	268	+1	52	11	16
Rättsmedicin	43	+48	49	-	3
Socialmedicin	19	+6	61	47	1

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Invärtesmediciniska specialiteter

Tillgång

2019

- Drygt 4 520 sysselsatta specialistläkare.
- Knappt 4 140 inom hälso- och sjukvården, varav 44 % kvinnor och 56 % män, 84 % i offentlig sektor och 16 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Gotlands län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Jämtlands län (se figur 7).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 45 och 49 år (se figur 8).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 3,2 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 362 specialistbevis; 183 till kvinnor och 179 till män.

Efterfrågan

Fyra regioner rapporterade om brist av specialister inom lungsjukdomar, tre uppgav att de hade brist inom internmedicin och kardiologi. Två regioner rapporterade om brist inom njurmedicin och geriatrik.

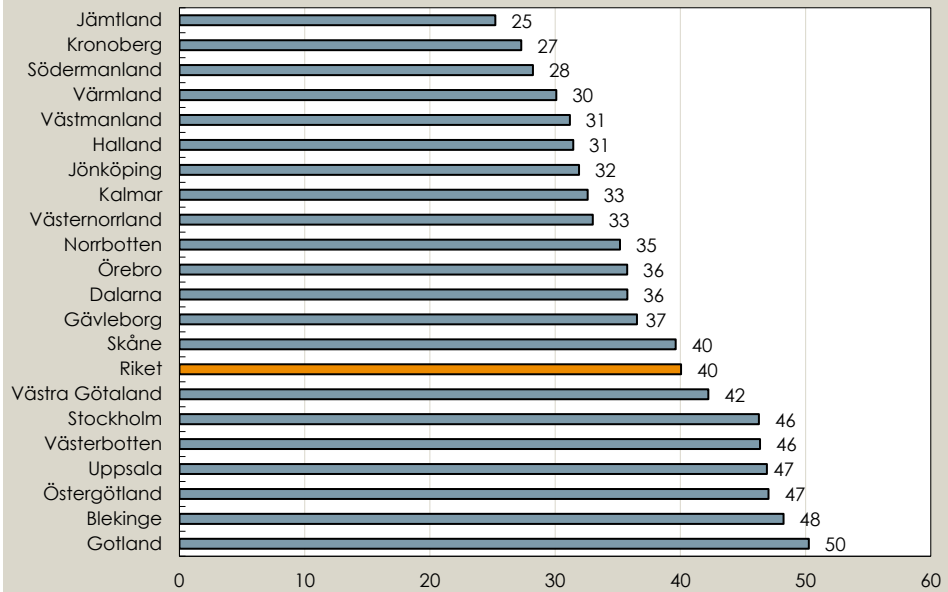
Svenska kardiologföreningen rapporterar om viss brist inom vissa subspecialiteter inom kardiologi. De framhåller att det är svårt att få en ST-tjänst inom området.

Svensk lungmedicinsk föreningen uppger att det är svårt att balansera tillgång och efterfrågan eftersom specialiteten är liten. De menar att det är svårt att rekrytera färdiga specialister i lungmedicin. I stället anställs ST-läkare och klinikerna får utbilda specialisterna själva. En stor utmaning handlar om att bygga upp en kritisk massa av specialister på varje enhet.

Svensk njurmedicinsk föreningen bedömer att det fortfarande finns en påtaglig brist på specialister inom njurmedicin. Vårdbehoven ökar inom området samtidigt har antalet ST-läkare ökat, som delvis möter upp kommande vårdbehov.

Figur 7. Invärtesmedicinska specialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län
Antal per 100 000 invånare

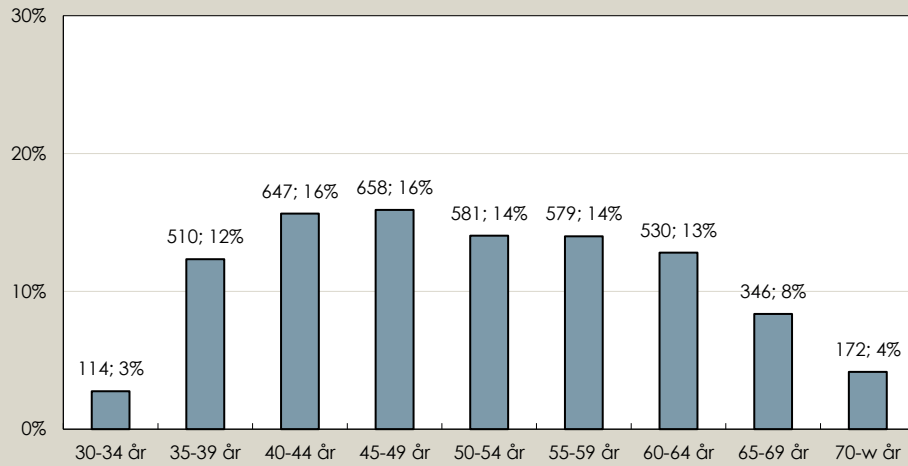

Källa: Socialstyrelsen

Figur 8. Åldersfördelning invärtesmedicinska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 5. Invärtesmedicinska specialiteter

Invärtesmedicinska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Endokrinologi och diabetologi	299	+6	52	8	17
Geriatrisk	502	-10	54	11	37
Hematologi	287	+3	52	7	15
Internmedicin	1269	+6	48	8	172
Kardiologi	981	+8	52	6	60
Lungsjukdomar	215	-2	53	8	20
Medicinsk gastroenterologi och hepatologi	343	+7	52	7	26
Njurmedicin	240	-2	54	15	15

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Kirurgiska Specialiteter

Tillgång

2019

- Knappt 9 120 sysselsatta specialistläkare.
- Drygt 8 510 inom hälso- och sjukvården, varav 40 % kvinnor och 60 % män, 81 % i offentlig sektor och 19 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Gotlands län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Norrbottens län (se figur 10).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 45 och 49 år (se figur 10).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 3,4 procent.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 488 specialistbevis; 211 till kvinnor och 277 till män.

Efterfrågan

Åtta regioner rapporterar om brist inom olika kirurgiska specialiteter och fem regioner rapporterar om brist av specialister inom anestesi- och intensivvård.

Svensk kirurgisk förening bedömer att det överutbildas specialister i allmän kirurgi, speciellt i södra och mellersta Sverige. Det finns viss brist på kirurger på vissa länssjukhus. Utmaningen ligger i att specialister och ST läkare anställs för att täcka upp jourbehovet på akuten. I framtiden anser föreningen att behovet av kirurger kommer att minska.

Föreningen för otorhinolaryngologi, huvud och halskirurgi, bedömer att det saknas cirka 30 specialister inom den offentliga vården. Samtidigt anser de att det finns en risk för överutbildning av nya specialister.

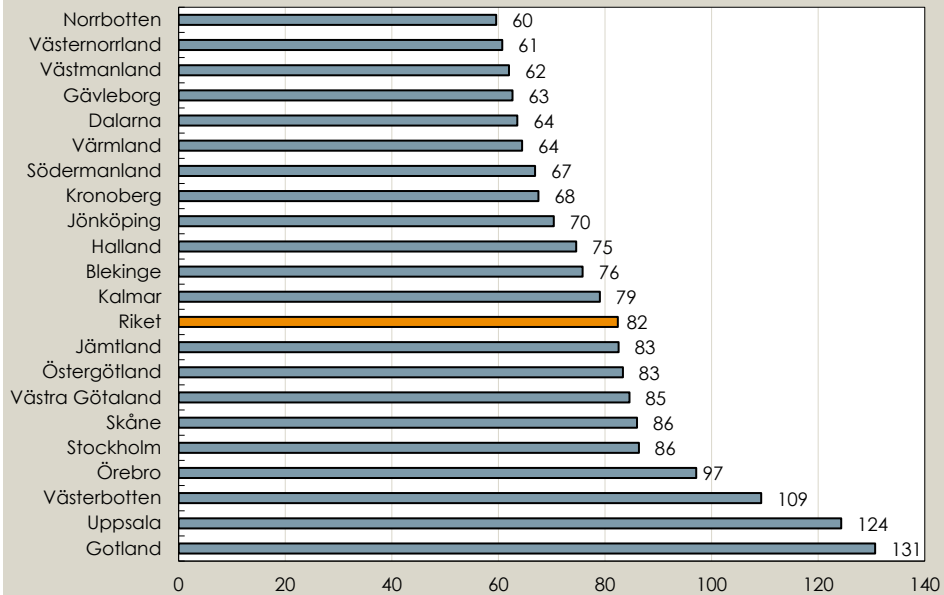
Svensk ortopedisk förening bedömer att det finns brist på specialister. De menar att det är svårt att behålla hög kompetens inom den offentliga vården.

Svensk urologisk förening bedömer att det råder allmän brist. Brist-situationen anses vara störst i landsbygdsområden. Det råder ofta långa köer till förstabesök. En åldrande befolkning anges som en orsak till ökad efterfrågan.

Figur 9. Kirurgiska specialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län

Antal per 100 000 invånare

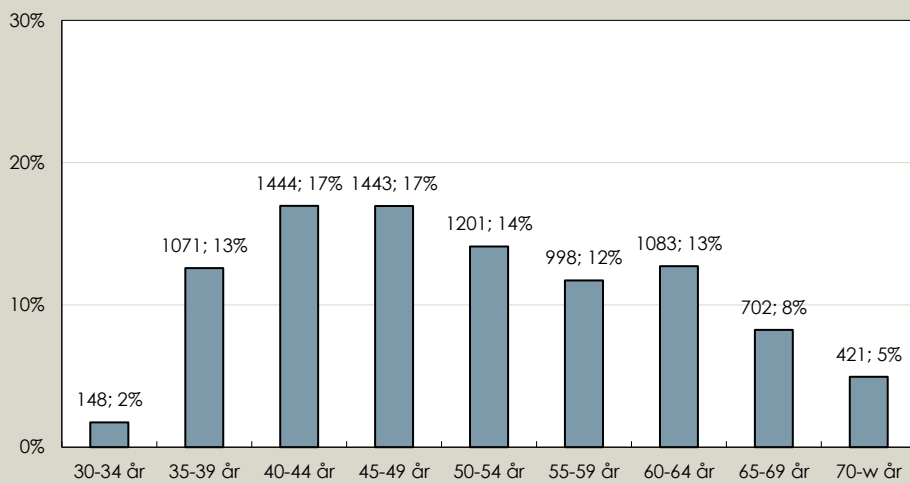

Källa: Socialstyrelsen

Figur 10. Åldersfördelning för kirurgiska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 6. Kirurgiska specialiteter

Kirurgiska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Anestesi- och intensivvård	1788	+5	51	7	97
Barn- och ungdomskirurgi	82	+4	53	10	3
Handkirurgi	130	+12	52	11	5
Kirurgi	1396	+3	50	9	90
Kärlkirurgi	159	+7	52	9	14
Obstetrik och gynekologi	1436	+2	52	11	64
Ortopedi	1406	+6	51	9,0	77
Plastikkirurgi	156	-5	52	10	9
Thoraxkirurgi	125	-8	54	10	5
Urologi	394	+4	51	9	36
Ögonsjukdomar	764	+5	51	9	42
Öron-, näs- och halssjukdomar	593	-2	52	12	44
Hörsel- och balansrubbingar	61	-8	57	20	0
Röst- och talrubbingar	21	+11	53	0	2

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Laboratoriemedicinska specialiteter

Tillgång

2019

- Drygt 780 sysselsatta specialistläkare.
- Drygt 660 inom hälso- och sjukvården, varav 53 % kvinnor och 47 % män, 89 % i offentlig sektor och 11 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Västerbotten län och Uppsala län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Västerbottens län (se figur 11).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 45 och 49 år (se figur 12).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 7,1 procent.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 47 specialistbevis; 25 till kvinnor och 22 till män.

Efterfrågan

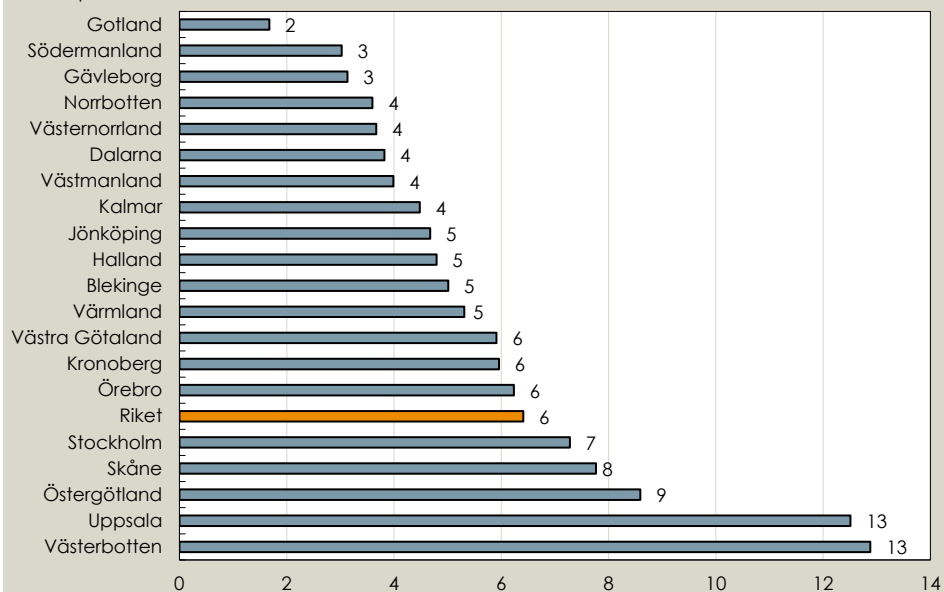
Två regioner upp gav brist på specialister inom klinisk patologi.

Föreningen för klinisk mikrobiologi bedömer att tillgång och efterfrågan i stort sett är i balans. De menar att det möjligtvis kommer att finnas en ökad efterfrågan i framtiden inom andra verksamheter såsom till exempel vårdhygien och smittskydd vid bland annat myndigheter.

Figur 11. Laboratoriemedicinska specialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län

Antal per 100 000 invånare

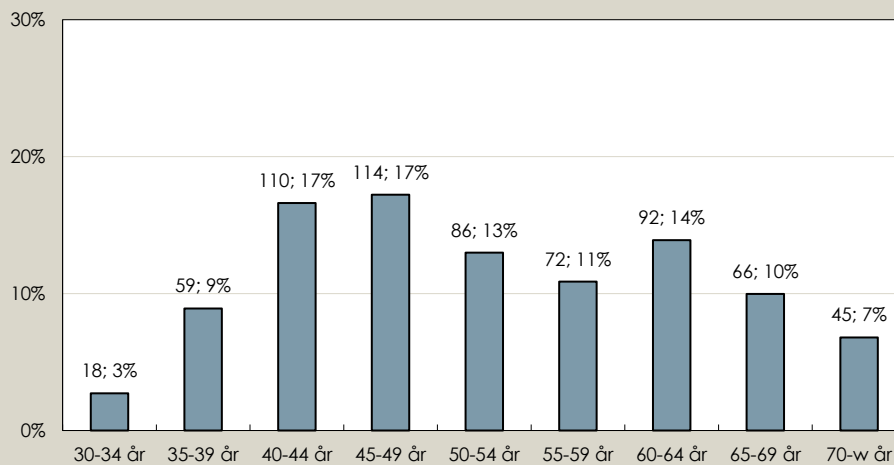

Källa: Socialstyrelsen

Figur 12. Åldersfördelning laboratoriemedicinska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 7. Laboratoriemedicinska specialiteter

Laboratoriemedicinska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Klinisk immunologi och transfusionsmedicin	86	+6	55	16	3
Klinisk kemi	99	+4	54	17	6
Klinisk mikrobiologi	118	-10	54	14	12
Klinisk patologi	359	+15	51	10	26

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Neurologiska specialiteter

Tillgång

2019

- Knappt 930 sysselsatta specialistläkare.
- Drygt 840 inom hälso- och sjukvården, varav 44 % kvinnor och 56 % män, 86 % i offentlig sektor och 14 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Uppsala län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Kalmar län (se figur 13).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 45 och 49 år. (se figur 14).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården ökade med 5,2 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 43 specialistbevis; 22 till kvinnor och 21 till män.

Efterfrågan

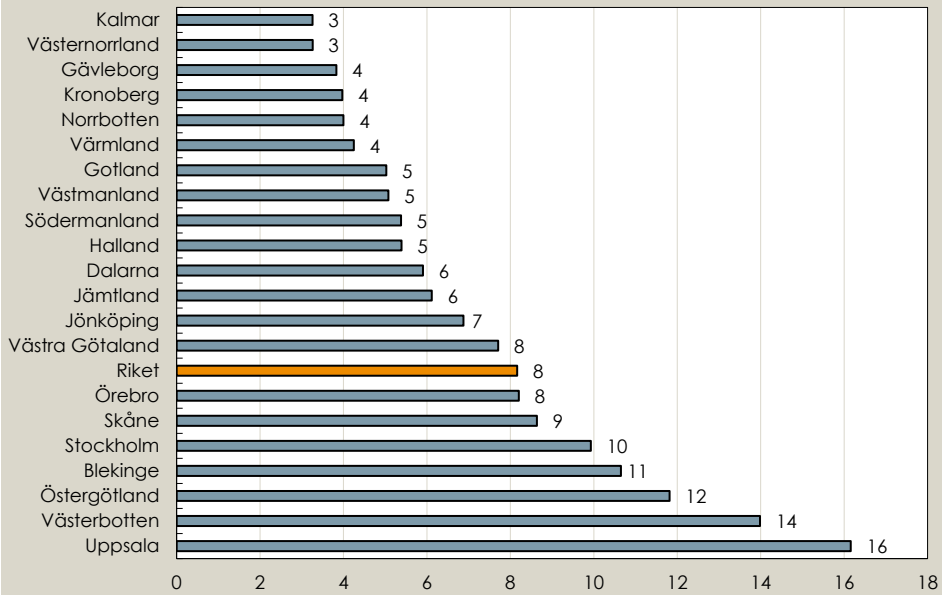
Två regioner uppgav brist inom området neurokirurgi.

Svenska neurologförening uppger att det finns för få specialister för att möta upp vårdbehovet. De menar att det är svårt att rekrytera neurologer över hela landet.

Svensk förening för rehabiliteringsmedicin rapporterar om att det finns brist på specialiteter inom rehabiliteringsmedicin. Det är svårt att tillsätta tjänster på specialistnivå. Samtidigt finns det en relativ god tillgång på ST-läkare. Föreningen uppger att det är utmanande att behålla specialister eftersom det finns stora möjligheter att arbeta inom andra specialiteter eller myndigheter. Det är speciellt svårt att rekrytera i norra delarna av Sverige.

Figur 13. Neurologiska specialiteter 2019

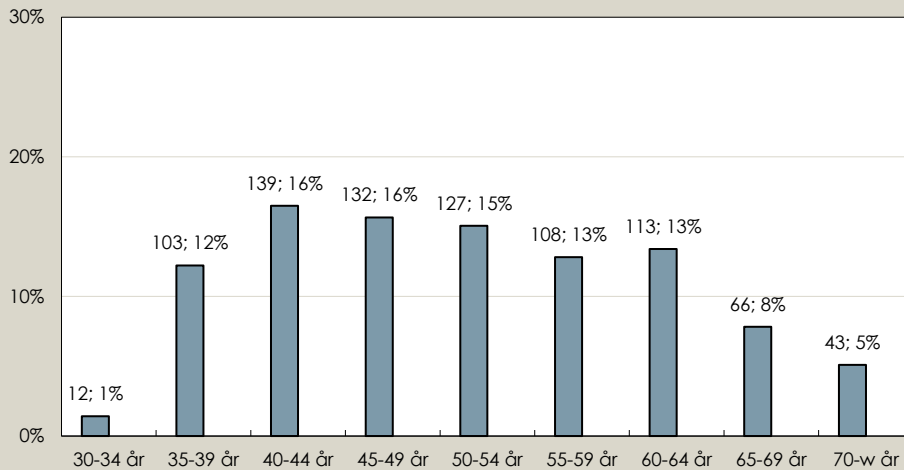
Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län
Antal per 100 000 invånare

Källa: Socialstyrelsen

Figur 14. Åldersfördelning neurologiska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården
Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 8. Neurologiska specialiteter

Neurologiska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder*	Andel 67 år eller äldre* (%)	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Klinisk neurofysiologi	61	-3	54	13	3
Neurologi	496	+2	51	7	5
Neurokirurgi	131	-1	51	6	26
Rehabiliteringsmedicin	155	-5	54	10	9

*Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Psykiatriska specialiteter

Tillgång

2019

- Drygt 2 610 sysselsatta specialistläkare.
- Knappt 2 350 inom hälso- och sjukvården, varav 59 % kvinnor och 41 % män, 70 % i offentlig sektor och 30 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Stockholms län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Norrbottens län (se figur 15).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 40 och 44 år samt mellan 60 och 64 år (se figur 16).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården var oförändrad.
- Specialistbevis och ST-läkare
- 2020 utfärdades 153 specialistbevis; 78 till kvinnor och 75 till män.

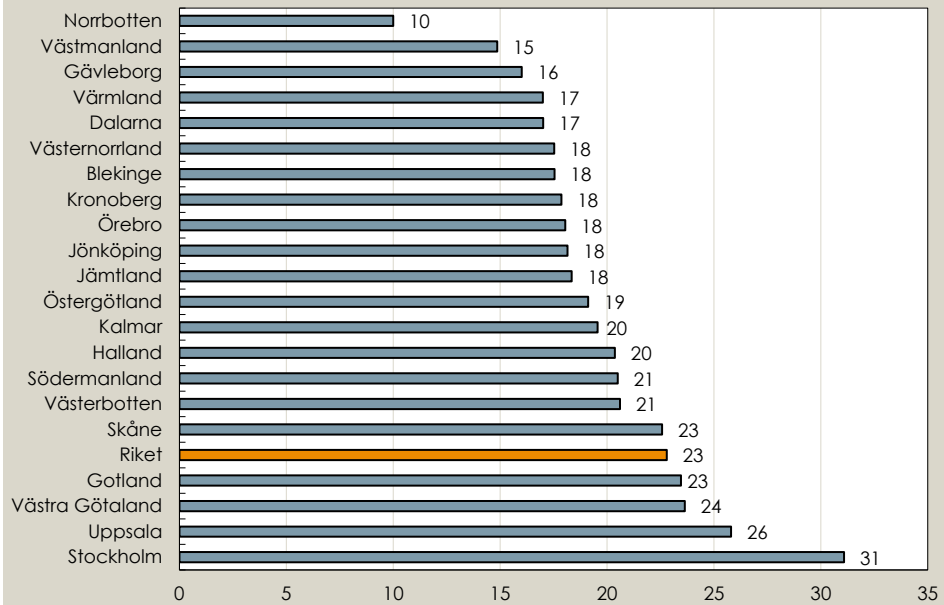
Efterfrågan

Tolv regioner rapporterar om brist på psykiatriker och tre regioner uppger att de har brist på barn- och ungdomspsykiatrier.

Svenska psykiatriska föreningen bedömer att utbildning och rekrytering av specialiteter inom psykiatri har förbättrats. Samtidigt menar de att det fortfarande finns brist inom vissa verksamheter och regioner. Föreningen lyfter också att i jämförelse med våra nordiska grannländer har vi färre specialister i relation till befolkning. Den ökade förekomsten av neuropsykiatrisk diagnostik innebär att en större patientgrupp söker vård inom psykiatrin.

Figur 15. Psykiatriska specialiteter 2019

Syssestatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län
Antal per 100 000 invånare

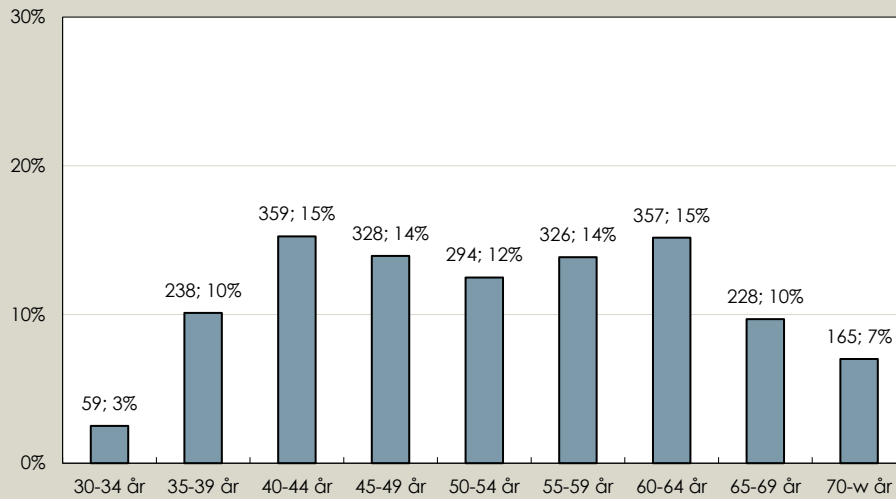

Källa: Socialstyrelsen

Figur 16. Åldersfördelning psykiatriska specialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla syssestatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 9. Psykiatriska specialiteter

Psykiatriska specialiteter	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder	Andel 67 år eller äldre* (%)r*	Antal utfärdade specialistbevis 2020	
Barn- och ungdomspsykiatri	417	+7	52	9	24	
Psykiatri	1857	-1	53	12	126	
Rättspsykiatri	80	-5	55	15	3	

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Tilläggspecialiteter

Tillgång

2019

- Knappt 1 015 sysselsatta specialistläkare.
- Drygt 880 inom hälso- och sjukvården, varav 48 % kvinnor och 52 % män, 59 % i offentlig sektor och 41 % i privat sektor.
- Högst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Västerbottens län. Lägst antal sysselsatta relativt befolkningen hade Norrbottens län (se figur 17).
- Största åldersgrupperna bland sysselsatta specialistläkare var mellan 60 och 64 år (se figur 18).

2015–2019

- Antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården minskade med 9,9 %.

Specialistbevis och ST-läkare

- 2020 utfärdades 87 specialistbevis; 59 till kvinnor och 28 till män.

Efterfrågan

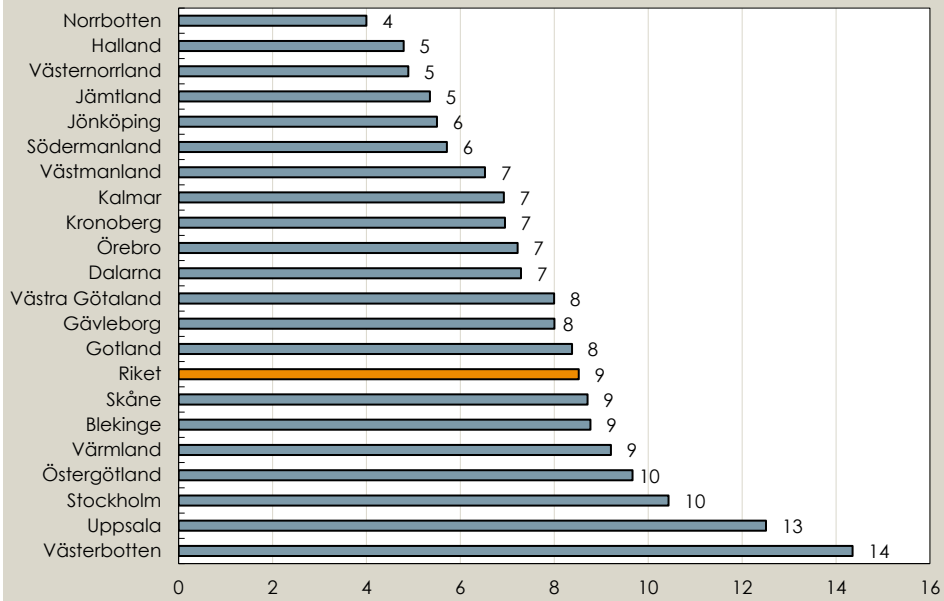
Två regioner uppgav brist på specialister inom allergologi och smärtlindring.

Svensk förening för nuklearmedicin bedömer att det råder generell brist på specialister i nuklearmedicin. Nuklearmedicin är en tilläggspecialitet med olika underliggande basspecialiteter och efterfrågan ser olika ut beroende på kombinationen av basspecialitet och tilläggspecialitet.

Svensk föreningen för palliativ medicin bedömer att det är brist på specialister inom palliativ medicin. Resurserna inom området är ojämnt fördelade i landet och det är stora skillnader i hur specialiserad palliativ vård är organiserad. Föreningen uppger att det är en utmaning att stöd för forskning och förankring i akademiska institutioner saknas inom området.

Figur 17. Tilläggspecialiteter specialiteter 2019

Sysselsatta inom hälso- och sjukvården i riket och per län
Antal per 100 000 invånare

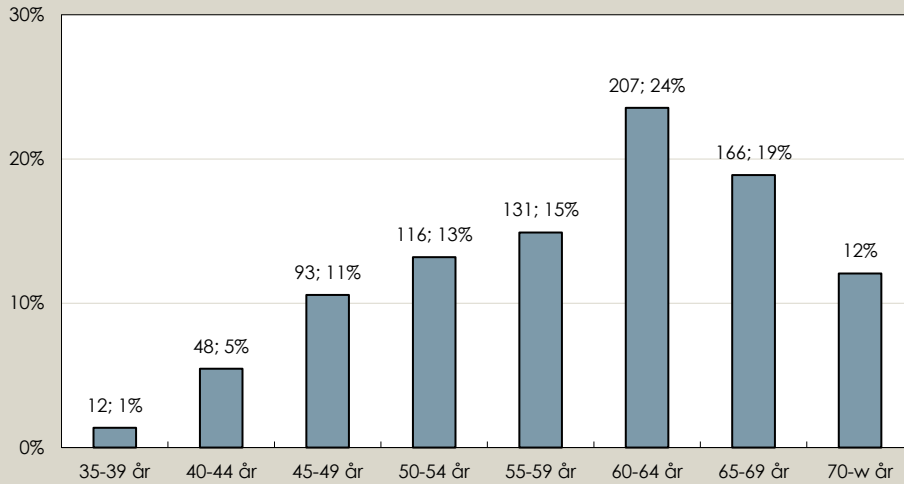

Källa: Socialstyrelsen

Figur 18. Åldersfördelning tilläggspecialiteter 2019

Antal och andel per åldersgrupp av alla sysselsatta inom hälso- och sjukvården

Andel

Källa: Socialstyrelsen

Tabell 10. Tilläggspecialiteter

Tilläggspecialiteter*	Antal* (2019)	Procentuell förändring i antal* (2015–2019)	Medelålder	Andel 67 år eller äldre* (%)r*	Antal utfärdade specialistbevis 2020
Allergologi	78	-13	57	19	4
Arbetsmedicin	294	-41	63	33	0
Beroendemedicin	26	-	48	4	18
Gynekologisk onkologi	54	+4	59	33	2
Nuklearmedicin	115	-4	57	18	5
Palliativ medicin	116	+1189	53	3	32
Skolhälsovård	28	-24	64	46	8
Smärtlindring	155	-9	59	21	8
Vårdhygien	8	-	49	0	5
Äldrepsykiatri	6	-	50	x	5

Källa: Socialstyrelsen

*Legitimerade läkare med specialistbevis sysselsatta inom hälso- och sjukvård

Referenser

1. SOSFS 2015:8 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring [Elektronisk resurs]. Socialstyrelsen; 2015.